

DZIENNIK USTAW

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 17 listopada 1973 r.

Nr 45

TREŚĆ:

Poz.:

ROZPORZĄDZENIA:

267 — Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 6 października 1973 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zakładaniu i konserwacji zieleni oraz produkcji materiału roślinnego	501
268 — Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 6 października 1973 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy robotach w drogownictwie komunalnym	502
269 — Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 6 października 1973 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy konserwacji kanałów miejskiej sieci kanalizacyjnej	508
270 — Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 22 października 1973 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w miejskich ogrodach zoologicznych	510

267

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI TERENOWEJ I OCHRONY ŚRODOWISKA

z dnia 6 października 1973 r.

w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zakładaniu i konserwacji zieleni oraz produkcji materiału roślinnego.

Na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 30 marca 1965 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz. U. Nr 13, poz. 91) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. Rozporządzenie określa warunki bezpieczeństwa i higieny pracy przy zakładaniu i konserwacji zieleni miejskiej oraz produkcji materiału roślinnego w przedsiębiorstwach i zakładach zieleni miejskiej, zwanych dalej „zakładami”.

§ 2. Pracownik nowo przyjęty lub zmieniający stanowisko pracy może być dopuszczony do pracy dopiero po uprzednim przeszkoleniu w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy na danym stanowisku.

§ 3. Zatrudnianie pracowników przy pracach, o których mowa w § 1, bez orzeczenia lekarskiego o dopuszczeniu do określonej pracy lub w razie przeciwwskazań lekarskich jest zabronione.

§ 4. Zakład ma obowiązek zapewnienia fachowego nadzoru przy pracach związanych z zakładaniem i konserwacją zieleni oraz produkcją materiału roślinnego.

§ 5. Pracownicy zatrudnieni na jezdni lub jej poboczu, przy torowiskach lub w bezpośredniej ich bliskości powinni mieć na sobie kamizelki ochronne koloru pomarańczowego.

§ 6. Maszyny i urządzenia o napędzie silnikowym mogą obsługiwać tylko pracownicy mający odpowiednie uprawnienia nadane przez właściwą komisję kwalifikacyjną.

§ 7. Manipulowanie (naprawa, regulacja) przy maszynie lub urządzeniu technicznym podczas pracy silnika jest zabronione.

§ 8. Przed oddaniem do eksploatacji nowego sprzętu zmechanizowanego i pomocniczego zakład powinien przeprowadzić próbę technicznej sprawności i zbadać, czy sprzęt spełnia wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Rozdział 2

Praca przy zakładaniu i konserwacji zieleni oraz przy produkcji materiału roślinnego.

§ 9. Osoba przenosząca lub przewożąca kosę ma obowiązek złożenia jej i zabezpieczenia ostrza ochraniaczem.

§ 10. Przy posługiwaniu się kosiarką mechaniczną należy ściśle przestrzegać instrukcji jej obsługi, a koszenie na terenach pochyłych powinno odbywać się wzdłuż poziomu.

§ 11. 1. Roboty związane z zakładaniem i pielęgnacją zieleni na terenach pochyłych należy prowadzić przy zachowaniu szczególnych środków ostrożności.

2. Wjeżdżanie środkami transportowymi i urządzeniami samojezdnymi na pochyłości terenu o szczególnie ostrym kącie nachylenia jest zabronione.

§ 12. Do prowadzenia prac ogrodniczych na wysokości oraz usuwania drzew, których gałęzie stykają się z przewodami napowietrznymi lub gdy przewody przebiegają obok korony drzew (np. linie energetyczne, telefoniczne lub trakcyjne), można przystąpić dopiero po uprzednim porozumieniu się z zakładem eksploatującym te przewody w celu uzgodnienia najbezpieczniejszej metody pracy.

§ 13. Wchodzenie na drzewa i wykonywanie prac bez sprzętu zapewniającego bezpieczeństwo, jak podnośnik hydrauliczny, drabiny ogrodnicze i mechaniczne, oraz wykonywanie prac w nie sprzyjających warunkach atmosferycznych (ulewne deszcze, silne wiatry, śnieżyca, oblodzenie, temperatura poniżej — 15°C) jest zabronione.

§ 14. Plombowanie drzewa na wysokości ponad 2 m należy wykonywać z rusztowania lub z podnośnika hydraulicznego na pojeździe samochodowym, wyposażonym w kosz dla pracowników wykonujących te roboty.

§ 15. Odcinki na jezdniach, na których są zatrudnieni pracownicy, należy zabezpieczyć zaporami drogowymi i znakami ostrzegawczymi oraz zapewnić na nich sygnalizowanie niebezpieczeństwa.

§ 16. Roboty ziemne na głębokości poniżej 1 m mogą być prowadzone po uprzednim zabezpieczeniu przed usunięciem się gruntu odpowiednim szalowaniem.

§ 17. Wykopy na terenach zasiedlonych należy ogrodzić do wysokości co najmniej 1,25 m oraz oświetlać nocą lampami ostrzegawczymi, stosowanymi przy robotach drogowych i trakcyjnych.

§ 18. Przed rozpoczęciem wykopów w miejscach, w których mogą przechodzić przewody (np. elektryczne, gazowe, wodociągowe, kanalizacyjne, telefoniczne), należy uzyskać od zakładów eksploatujących te przewody dokładne informacje o trasie ich przebiegu, aby nie spowodować uszkodzenia przewodów i wypadków w pracy.

§ 19. Przy pracach porządkowych na terenach zielonych (zamiatanie, zbieranie odpadów, papierów) należy stosować przyrządy pomocnicze, jak szczypce, szpikulce, a pracownicy wykonujący te prace powinni być wyposażeni w rękawice ochronne.

§ 20. Pracownicy zatrudnieni przy obsłudze aparatów do opryskiwania, opylania lub gazowania środkami chemicznymi oraz przy obsłudze kottów do parowania ziemi powinni być przeszkoleni w zakresie tej obsługi i stosowania przepisów dotyczących ochrony roślin środkami chemicznymi.

§ 21. Brygada pracowników zatrudniona poza zakładem powinna być wyposażona w apteczkę polową.

Rozdział 3

Przepisy końcowe.

§ 22. Zakłady powinny opracować w terminie 3 miesięcy od wejścia w życie rozporządzenia szczegółowe instrukcje techniczno-ruchowe, określające wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy dla poszczególnych stanowisk pracy oraz przestrzegać ich stosowania.

§ 23. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 1973 r.

Minister Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska:

J. Kusiak

268

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI TERENOWEJ I OCHRONY ŚRODOWISKA

z dnia 6 października 1973 r.

w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy robotach w drogownictwie komunalnym.

Na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 30 marca 1965 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz. U. Nr 13, poz. 91) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. Rozporządzenie ustala zasady bezpieczeństwa i higieny pracy przy robotach w drogownictwie komunalnym, tj. przy robotach związanych z budową, przebudową, ochroną i utrzymaniem dróg publicznych w granicach administracyjnych miast oraz w granicach zabudowy wsi, dla których naczelnym organem administracji państwowej jest Minister Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska.

§ 2. Przy wykonywaniu robót określonych w § 1, dla których w rozporządzeniu nie ustalono szczególnych wymagań, należy stosować odpowiednio inne przepisy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, a także warunki techniczne wykonywania robót, normy itp.

§ 3. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o „nadzorze technicznym”, należy przez to rozumieć odpowiednio do organizacji budowy (robót) i zakresu zadań — brygadzystę,

majstra, kierownika robót lub budowy oraz inspektora nadzoru inwestorskiego.

§ 4. Przy robotach określonych w § 1 może być zatrudniony wyłącznie pracownik, który:

- 1) posiada kwalifikacje przewidziane odrębnymi przepisami dla danego stanowiska,
- 2) uzyskał orzeczenie lekarskie o dopuszczeniu do określonej pracy.

§ 5. Młodociani oraz kobiety mogą być zatrudniani w drogownictwie komunalnym jedynie w zakresie i przy pracach określonych w przepisach o zatrudnieniu młodocianych i kobiet.

§ 6. Zatrudnianie pracownika na danym stanowisku pracy w razie przeciwwskazań lekarskich oraz bez wstępnego przeszkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy jest zabronione.

§ 7. 1. Brygadzista może kierować tylko jedną brygadą.

2. Brygadzista powinien wyznaczyć zastępcę na czas swojej nieobecności w brygadzie.

§ 8. W zależności od rodzaju wykonywanej pracy pracownicy otrzymują i są obowiązani używać odpowied-